

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPV TATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XVI. NOVEMB RIS.

M. CYPRIANO HVBAVLT, Doctore Medico Moderator.

717

An natorum similitudo à vi formatrix & imaginatione?

NIMA corporis humani *complēxio*, simplex atque indiuidua, omnium, quæ à nobis & in nobis fiunt, causa p̄cipua, & principiū p̄imum, plurimas de se p̄mit vires ac facultates actionibus & obiectis inter se dilectas, quibus, tanquam causis adiuvantibus, vertit, ad actiones suas eliciendas & effectus producendos. Facultates hæc tres sunt p̄cipuæ, reliquæ sub le complectentes, quæ mutua quamvis conſpiratione & indiſſolubili conſentu aptæ & connexæ ſint, principatu tamen, neſſitate, exortu, instrumentis & ſedibus penitus diſtinguntur, ſicq; diſſluſe alternas ſibi p̄fiant operas, & inferiores, ſub his comprehenſa, ſuperioribus ſunt *rationēis* p̄fabant te obtemperantes, atque in primis imaginationi, cuius vis maxima eft non modò in corpus, fed & in anima potentias, appetitiam videlicet, mouam & *agitat*, quippe quas proutu & arbitrio dirigit; hanc quidem per ſpecies exemplariter, illas verò naturali quadam ſympathia.

ENERATI propria eft aetio vis illius procreatricis, quæ parentum teſtibus inſidens *agitat*, velut viuſi ſibi ſuccenturiam, ſemini imprimi, futuri operis, eiulque *anatomia* opificem. Vis hæc conformatrix ex operis varicata ſimilitudinem quandam gerit, ſpeciemque diuinitatis, quæ ſpiritu tripli & calore, vt in instrumentis, craſtore ſemini portione, tanquam materiā idoneā inſtructa, locum vbi naſta fuerit generationi aptum & conuenientem, vterum ſelicit non frigidum, nec denſum, aut p̄fumidum, neque ſicciorum, aut aſtrophum, ſed ex vtraque oppositione *lūcifer* & *luna* & *mercuri*, & ab omni ſpirituſi ſanguinis menſtrui repurgatum, opus ſuum aggreditur, & ſimile perficit ideæ à parentis corpoſe vèctoribus ſpirituſis deſcēt, niſi eam intertuber imaginatio, aut qua lopeſin ſemine vires delitescunt.

ENERI animantium omni eft à natura tributum, vt procreet ſibi ſimile ſpecie, ſexu & effigie. Specie ſimilitudinem cauſe materiali merito acceptam referimus. Non aliam ſimilitudinis ſexus nouimus cauſam, quæ feminis temperiem; ideoque *matre*, *barbito* & *peruīa* (*matrī* & *barbito* *peruīa*) *negat* *matrī* *peruīa*. Quæ in effigie, forma & indiuidi accidentibus poſita eft ſimilitudo, à vi formatrix & imaginatione vtriusque parentis orta procedit, attamen plus potest matris ſe p̄pūs reperita cogitatio, atque ea maximè, quam motus aliquis animi, terror nimis, aut immo- deratum defiderium conſequitur. Vis imaginativa eft plurimarum, quæ in foru contingunt, mutationum ſi cauſa, eas tamen quolibet tempore inducere non poteſt, ſed aliás citius (ut quæ in partum conformatioſe conſtituit) alias tardius (ut quas pilorum parit eruptio.) Quæ ſit vis eius, circa tertium p̄gnationis mēſem potiū ſum experiri mulierculæ, quo tempore, nec alio lexum aut genus immutare non valet.

EMEN vtriusque parentis *ægypti*, & ſanguis maternus generationis noſtræ principia certum & determinatum operis genitius producere nata ſunt; vnde homo hominem tantum generat, ſicut canis canem hominis tamē *ægypti* & *caſpii* proles magis, quæa brutorum partus, parentibus ſunt diſſimiles: depiles enim pilis aliquor obſitos plerumque proceſſant, & qui turpes atque inconcina ſunt totius corporis compositione, filios interdum parunt liberali forma, & ſibi proſiſi diſſpates, *Ethiopæ* *ægypti*, ingenito candore p̄aditi ſuſcos & *Ethiopibus* parū diſſimiles: nec mirum, viſa enim & conſignata in animo terū agendari notioſe vim obtinunt. Nonne ad formosę mulieris conſpectum blando oculorum obtutu amore ſuadent etiā genitale, & arrigit cristas peniſ? Nonne carbonis, terræ, fragi, cerasi, aut rei aliterius à matre, dum fetum geſtare veſto, audiuis exoptate effigies expreſſa & quæli ſimpreſſa manet in fetu corpori? Quid plura? imaginationis vi & ope Apim ſemper habent *ægypti*, quem non ſectuſ ac numen colant & venerantur.

NSOLENS atque haec tenus inaudita eft, non Peripateticis modo, verū & Medicis Astrologorum opinio (vel potius) erroris & vanitatis plenum dogma, & ad rumulos imperitè multitudinis aſcupandos magis accommodatum, quæ ad veri inuestigationem fictum exco- gitatumque, quo natorum ad patres ſimilitudinem Soli in centro aſcendentis exiſtentis falso adſcribunt: filias verò matrum p̄ſerere ſpeciem perpera aſſerunt, quoties Luna nocturni partus tēpore, aut Vētus diurni in horoloco ſcipide extiterit. Philosophi p̄cipijs & rationi con- gruenter magis loquuntur, qui feruum ſimilitudinem aur diſſimilitudinem à ſanguinis conditione, fortuitoque ſiſus, & *noſtrū* *noſtrū* ad vterū motu reperendā pronunciāt; errant tamē, niſi imaginatione, verilius cauſa, agnoscant. Cammathe populi *ægypti*, cum ex vera ſui in puerorum vultu expreſſa effigie ingenuos liberi aſſumere optant, ſp̄ios plerumque adoptant: quos enim ſuſcos efficeret viſ formatrix, eſdem ſaſpennero *ægypti* reddit imaginatio.

Ergo natorum similitudo à vi formatrix & imaginatione. 163

*Ita Genua partibus, vſa ſumptuaria ſerit dñe
Iac. Galilei, in ſua glorio. p. 15. Elī
ſimiliter ſolus, oſſe inſtrumentum.*

Proponebat Lutetia GILBERTVS PVYLON Aruernus. A.R.S.H. M.DC.XXVIII.

DOMINI DOCTORES DISPV TATVR.

M. Nicolam Braier.

M. Cyprianuſ Hubault. Praſ.

M. Guido Patin.

M. Antoniuſ Theuari.

M. Vrbaniſ Bodineau.

M. Antoniuſ Saer.

M. Andreas du Chemin.

M. Georgius Arbault.

M. Car. Bonuart, primarius Christianiss. Regis Medicus.

